

Tapasztalatok - hírek - Üzenetek gyermekeknek

A gyermektanítók részre, 2013/III

III. negyedév

Inter-Európai Divízió

Csehország

- 4 Mónika missziója / július 6
- 6 Johanna imája / július 13
- 8 Dániel dilemmája / július 20

Portugália

- 10 Kecskék és barátok / július 27.
- 12 Gyermekek – könyvekkel / augusztus 3
- 14 Meghallgatott ima / augusztus 10
- 16 Meghívás / augusztus 17

Bulgária

- 18 Segíteni Istennek a pihenésben / augusztus 24
- 20 Barátok – Jézusért / szeptember 1
- 22 Jézussal járni / szeptember 8
- 24 Míla imái / szeptember 15
- 26 Úgy fényljék a ti világosságtok! / szeptember 22

Források

- 30 A következő negyedévre tervezzük
- 31 Beszéljünk csehül
- 32 Receptek
- 33 Engem szeret Jézusom (portugál nyelven)
- 34 Szombatiskolai vezetők segédanyaga

Kedves szombatiskolai vezető

Ebben a negyedévben az Inter-Európai Divízió (valaha Euró-Afrikai Divízió) mutatkozik be. Ebben a divízióban 338 millió ember él, de ebből csak 177 174 az adventista hívő. Egy adventistára átlagban 1900 nem hívő jut.

E negyedévi, tizenharmadik szombati adományaink hozzájárulnak ahhoz, hogy közelebb kerülhessünk a Portugáliában élő emigránsokhoz, a bulgáriai romákhoz és a Csehországi egyetemistákhoz.

Szórakoztató nyelvtanulás

A negyedév folyamán szavakat és énekeket tanulhattok bolgár, roma, cseh és portugál nyelven. Ebben a füzetben is találtok szavakat és énekeket. Ezeket és más énekeket meg azok szövegét megtaláljátok a honlapunkon, www.AdventistMission.org csak kattintsatok a „Resources”-re, majd a „Children’s Activities’-re és ott a „See It, Say It”-re.

* **Az Adventista Misszió DVD-je** a gyermekek számára is tartalmaz egy rövid videós-feljegyzést. Kérjétek el a prédikátorotoktól és nézzétek meg a gyermekosztályban. De a gyermekeknek szóló videót Interneten is letölthetitek: www.AdventistMission.org/dvd.

Lehetőségek

A tizenharmadik szombati adományaink e negyedév végén lehetővé teszik:

- Misszióközpont és gyülekezet felépítését Lisszabon (portugáliai) mellett, a bevándorlók részére.
- Az evangéliumhirdetést a cseh és a szlovák egyetemisták között
- Imaházat a Bulgária nyugati vidékein levő Romagyülekezetek számára
- Gyermekek terve: romagyerekek szombatiskolai helyiségének létrehozása Nyugat-Bulgáriában.

1. Mónika Missziója

Mónika nagyon megörült, amikor a szülei megmondták neki, hogy Csehországba költöznek. Csehországból származtak ugyan, de Mónika Amerikában született, mialatt a szülei ott egyetemre jártak. A kislány arra gondolt, hogy találkozni fog a nagyszülőkkel, és játszhat a házuk közelében levő erdőben. Nagyon szórakoztató lesz a csehországi látogatás.

Új otthon

Mónika nem értette meg, hogy végleg Csehországba költöznek. Amikor az anyukája nagy kiárusítást rendezett és eladta a bútorokat meg a játékokat, Mónika még akkor sem fogta fel, hogy a nyár végén nem fognak visszatérni Amerikába. Boldogan búcsúzkodott a barátaitól, és indult el a szüleivel a reptér felé. Egész éjszaka az óceán felett repültek. Csehországba érve, a reptéren a nagyszülők már várták őket. Mily boldog találkozás! *Ez lesz életem legszebb nyara*, gondolta Mónika, miközben a nagyanyját ölegette.

Megszokni az új életet

Nemsokára beköltöztek egy kis lakásba, Prágától, Csehország legnagyobb városától nem messzire. Mónika nem örült a városnak, mert sok volt az ember, az autó, meg a zaj. De hamarosan megértette, hogy a szülei azért tértek vissza a hazájukba, hogy ott Istennek szolgáljanak, ezért neki is meg kell találnia a módját, hogyan szolgálhat Neki.

Az egyetlen adventista iskola Prágában nagyon messzire van tőlük, ezért Mónika egy másik, egyházi iskolába jár. *Hogyan szolgálhatok itt Istennek*, tette fel magának a kérdést

„Az itt tanuló gyerekek közül csak néhányan járnak imaházba”, mondja a kislány. „Szeretném elmondani a diáktársaimnak, amit tudok, és meg fogom őket hívni az imaházba. Ez azonban nem könnyű. Senki sem akar Istenről beszélgetni. Nem is akarják tudni, hogy keresztény vagyok. Ezért úgy döntöttem, hogy naponta keresztényi

életet fogok élni, és ha boldog, kedves és őszinte vagyok, talán meglátják a különbséget, és megkérdeznék a meggyőződésemről.”

Mónika új barátnője

Mónika összebarátkozott Máriával, az egyik osztálytársnőjével. Egyik nap Mária beszélt Mónikának a filmről, amely a világ végéről szólt. „Mindenki azt mondja, hogy hamarosan eljön a világvége”, mondta tágra nyílt szemmel. „Gondolod, hogy az embereknek igazuk van?”, kérdezte.

Mónika egy kicsit elgondolkodott, majd így szólt: „Tudom, hogy egyszer, még hozzá nemsokára vége lesz. A Biblia azonban azt mondja, hogy pontosan senki sem tudja, mikor”. Mónika még mást is akart mondani Máriának, de rájött, hogy a kislány nem sokat tud Istenről.

Mária másnap az iskolában elvesztette a kulcsait, és nagyon aggódott. Elmondta Mónikának, majd együtt keresték. Mónika a kulcskeresés közben imádkozott is. Miután megtalálták, Mónika elmondta a barátnőjének, hogy Isten segítségét kérte, és Ő segített is nekik, hogy megtalálják a kulcsokat. Máriát meglepte a gondolat, hogy Istennek gondja van olyan apróságra, mint a kulcs.

Bizonyságtézés

Mónika másoknak is bizonyságot tesz a hitéről. Amikor egészségügyi vásárt rendeztek, ő is osztogatta a meghívókat, és nagyon lelkes volt, amikor valaki elfogadta a meghívást.

Csehországban minden évben megrendezik az „Egyházak éjszaka” című különös rendezvényt. Ilyenkor minden egyház felkínál valamilyen műsort és zenét, és az emberek szabadon meglehetnek. „A gyülekezetünkben van sok gyerek és egy szuper ifjúsági csoport”, mondja Mónika. „Mi is terveztünk egy külön műsort erre az alkalomra. Többen kint voltunk, és meghívtuk az embereket, hogy jöjjenek be. Sokan meg is tették. Most azért imádkozunk, hogy ezek az emberek szombaton is eljöjjenek.”

Az új hazájában Mónika sok bizonyságtézési lehetőséget talált. Mi is megtalálhatjuk a módját annak, hogyan tehetünk bizonyságot

Istenről. Az egyik legjobb módja a missziós adományaink átadása, hogy még sokan megismerhessék Jézust.

Néhány adat

- Csehország Európa középső részében fekszik, és semmilyen tengerrel sem határos. Úgy 10 millió ember él az országban, ahol a hivatalos nyelv a cseh.
- Az ország elég modern, és az emberek jórészt világiak, azaz nem hisznek Istenben. Tíz lakos közül csak 1 jár rendszeresen templomba.

2. Johanna imája

Johanna érdekes mintázatú gyalogjárdán haladt néhány magas, üvegépület között. A szökőkút mellett lelassított, majd továbbsietett az iskoláig. Felment a lépcsőn és belépett a nagy üvegajtón. Az ügyeletes tanítónő rámosolygott és köszöntötte, még mielőtt felsietett a lépcsőn a tanterméhez.

Johanna családja éppen most költözött Prágába, Csehország fővárosába, s a szülei ott az adventista iskolában tanítottak. Ez a város sokkal nagyobb, mint az, amelyben Johanna felcseperedett, ezért eleinte azon aggódott, hogy nem fog barátnőt találni magának. Mégis nagyon örül annak, hogy adventista iskolába járhat.

Különös barátnő

Amikor Prágába költöztek, Johanna Istentől egy különös barátnőt kért. S akkor egyik nap a gyülekezetben megismerkedett Sárával. Szinte azonnal összebarátkoztak. „Tudtam, hogy Isten meghallgatta az imámat”, meséli Johanna. „De az volt a legérdekesebb, hogy Sára is éppen akkor költözött Prágába. Istentől ő is egy keresztény barátnőt kért. Beláttuk, hogy Isten mindkettőnk imáját meghallgatta úgy, hogy összehozott bennünket!”

Mindkét lány szereti a művészetet, ezért együtt készítenek valami szépet, közben pedig elbeszélgetnek az iskoláról és a barátaikról.

Sára beszélt Johannának arról, hogy az állami iskolában sokan csúnyán beszélnek, és Isten nevét „hiába felveszik”. Sára tanítja őket, hogy ezt nem szabad tenni. A kislány szeretné, ha elgondolkodnának azon, hogyan is érzi magát Isten, amikor ok nélkül emlegetik.

A kislányok gyakran elbeszélgetnek a különféle gondjaikról, majd együtt imádkoznak. „Azt hiszem Isten különös ajándékul szánta nekem Sárát”, mondja Johanna. „Csodálatos, hogy mindketten egyformán hiszünk. Valóban jó dolog keresztény baráttal rendelkezni az új, félelmetesen nagy városban.”

A kislányok rolleroznak a Johanna lakásától nem messzire levő roller-úton. Télen hóembert készítenek, hógolyóznak és szánkóznak. „Nagyon szórakoztató, hogy olyan barátnőm van, akivel nem csak együtt játszhatok, hanem együtt imádkozhatok is”, vallja Johanna.

Johanna iskolája

Johanna szereti az új iskoláját. Jónak találja, hogy a szülei ott tanítanak, de az a legjobb az egészben, hogy adventista iskolába jár és nem államiba, mint azelőtt. „A tanáraink arra tanítanak bennünket, hogy egymáshoz kedvesek és elfogadóak legyünk, ne beszéljünk csúnyán egymásról, és ne csapjuk be egymást. Ha valaki valami rosszat tesz, akkor a tanárok elbeszélgetnek vele, emlékeztetve őt arra, hogy ebben az iskolában mennyire fontos a kedvesség. Azt hiszem, hogy mindenki jobban halad a tanulással, amikor támogatjuk egymást.”

Sára a bibliai órákat is szereti, amikor külön csak Istenről tanulnak, és bibliai történeteket tárgyalnak. „A héten például arról tanultunk, hogyan teremtette Isten a világot”, meséli Johanna. „Nem adventista gyerekek is járnak ide, akik nem igazán ismerik ezt a témát. Úgy tudják, hogy a világ sok millió évvel ezelőtt keletkezett és fejlődött tovább. Örülök, amikor megmagyarázhatok nekik dolgokat, amelyeket nem igazán értenek. Ez is a kedvesség egyik formája.”

Johanna beszélget a gyerekekkel, akik nem ismerik jól Jézust. Megmagyarázza nekik a dolgokat, amelyeket ő már tud, és meghívja őket az imaházba, hogy ott még többet megtanuljanak Jézusról.

Johanna bátorítani akar bennünket arra, hogy mi is tegyünk bizonyosságot – mind a gyerekeknek, mind a felnőtteknek – Jézusról. Ő azt tanácsolná nekik, hogy gondjaikkal forduljanak Istenhez, és kérjék tőle a megoldást. „Ez az imádkozás lényege”, mondja. „Én el szoktam mesélni nekik, hogyan hallgatta meg Isten az én imámat – amikor keresztény barátját kértem – és hogy az ő imáikat is meghallgathatja.”

Mindnyájan beszélhetünk Jézusról az osztálytársainknak, játék közben, vagy újabb ismeretségek alkalmával. Amikor pedig átadjuk missziós adományainkat, olyan embereknek segítünk Isten megismerésében, akikkel talán ebben az életben soha nem is találkozunk.

Missziós sarok

- Csehországban úgy 10 millió ember él, s ebből 7500 az adventista hívő. Átlagosan tehát minden 1333. polgár adventista hívő. Csehországban sokan nem hisznek Istenben, és nem tudják, hogy Jézus szereti őket.
- Az állami iskolákban a gyerekeket arra tanítják, hogy a világ evolúció által fejlődött ki, sok millió évvel ezelőtt. Ezek a gyerekek sohasem hallják a teremtés történetét.
- Missziós adományaink mind a gazdag, mind a szegény országokban támogatják az embereket abban, hogy megtudják, mennyire szereti őket Jézus, aki azért halt meg, hogy ők is örökké élhessenek.

3. Dániel dilemmája

Dániel Prágában él, Csehország fővárosában. Kilenc éves koráig állami iskolába járt, ahol azonban nem érezte jól magát.

Aljas csúfolódás

Dániel iskolájában a gyerekek kicsúfolták egymást. Egyesek ellopták egymás pénzét, melyet a szülők uzsonnára adtak a gyerekeknek,

elgáncsolták egymást a folyosón, vagy megfenyegették egymást. Mások verekedtek is. A tanárok igyekeztek odafigyelni ezekre az esetekre, de a csúfolódók ezt általában titokban tették. Dániel tudta, hogy a gyerekek csúfolják egymást, de egyszer ezt a saját bőrén is megtapasztalta. Amikor elmesélte a szüleinek, mi történt, a szülei kivették ebből az iskolából, hogy olyan iskolába írassák, ahol nem engedélyezik a csúfolódást. Sokáig keresték, mire végül megtalálták a városszéli adventista iskolára. Megnézték és megismerkedtek a tanárokkal. Látták, hogy a gyerekek tisztelik egymást. „Ez jó iskola lesz Dániel számára”, mondták egymásnak. Habár nem adventisták, tudják, hogy ebben az iskolában a fiuk jobban oda tud majd figyelni a tanulásra.

Új diák, új barátok

Mint a legtöbb gyerekben, amely új iskolába iratkozik, Dánielben is felmerült a kérdés, talál-e majd barátokat? „De szinte azonnal összebarátkoztam néhányukkal”, meséli Dániel. „A gyerekek kedvesek voltak, mind barátkozni akartak. Nagyon tetszik ez az iskola.”

Dánielnek még az is nagyon tetszett, hogy a tanáraival is beszélgethet, mert szívesen meghallgatják. „A tanárok mind barátságosak”, vallja Dániel. „Az órákon és szünetekben is beszélgetünk. Ez nagyon tetszik.”

Dániel családja semmilyen egyházhoz nem jár, de a szüleinek van Bibliája, és időnként Dániel is olvasgatja. „A bibliai történetek nagy részét már az iskolában megtanulom”, meséli.

Dániel anyukájának a barátnője meghívta őket a különös istentiszteleti műsorra, a közeli adventista imaházba. Dániel is szeretne elmenni. Tudja, hogy a városi üzletember, aki hozzájárult az adventista iskola megalapításához, fontos dolgokat fog mondani.

Megtanulni szeretni Istent

- Dániel még nem volt a szombatiskolában, meg a prédikáción se, de reméli, hogy ami késik, nem múlik. „Örülök, hogy adventista iskolába járhatok. Tetszenek a tanárok, és az előadásmódjuk. A gyerekek is tetszenek. Itt sok mindent megtanulok, amire a középiskolában szükségem lesz.”

- Dániel a következő üzenetet szeretné átadni a gyerekeknek: „Próbáljátok meg az életet Istennel, és meglátjátok, milyen csodákat tesz Isten az életetekben. Amikor valami történik az életünkben, akkor nem szabad Istent okolnunk érte, hanem a saját életünkben kell megtalálnunk a történések okát. Néha egyszerűen rossz döntést hozunk, s ilyenkor Istent nem okolhatjuk a következményekért.”
- Dániel az adventista iskolában megtanulja még, mit jelent kereszténynek lenni. A negyedévi, tizenharmadik szombati adományaink hozzájárulnak ahhoz, hogy még sok fiatal Istent követhesse.

Missziós sarok

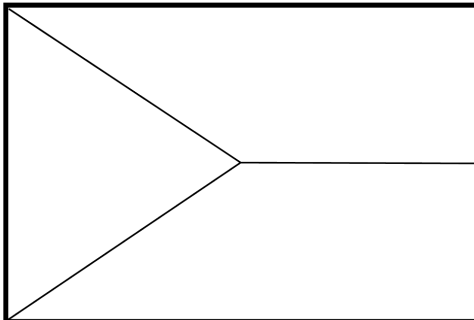
A csehországi és más Inter-Európai adventista iskolák kiváló alkalmat kínálnak arra, hogy sok gyerek és családja megismerje Isten szeretetét.

Sok gyerek, aki ide jár, nem adventista családból való. Itt azonban, az iskolába járásuk idején, lehetőségük van Isten hatalmának megismerésére a tanáraik és a diáktársaik kedvessége által.

Imádkozzatok, hogy a csehországi Prágában tanuló diákok megfelelően mutassák be Isten szeretetét minden újonnan beiratkozó gyerekeknek.

Aktivitás

Fessétek ki a Cseh Köztársaság zászlóját

HÁROMSZÖG (BALRÓL):
SÖTÉTKÉK
FELSŐ SÁV: FEHÉR
ALSÓ SÁV: PIROS

4. Kecskék és barátok

Kristóf, a szülei és a két fivére, azelőtt egy zsúfolt városban éltek. Ők azonban falura akartak költözni, ezért kiválasztottak egy közép portugáliai, hegyi falut, és oda költöztek.

A fiúk segítenek a szüleiknek a kertben: a magvak elvetésében és a termés betakarításában. Etetik a tyúkokat, ezért mindig friss, házi tojást fogyaszthatnak. A közeli faluban nincsenek gyerekek, de a fiúknak nem is számít, mert ők hárman jól elvannak egymással. Iskolába járás helyett az édesanyjuk tanítja őket.

Antónió, a kecskepásztor

Kristóf egyszer meglátta az idős szomszéd bácsit, aki a farmjuk közelében kecskéket legeltetett. A kislány intett neki, és odaszaladt hozzá. „Jó napot!” „Szép kecskéi vannak”, mondta, majd pillanatnyi szünet után így folytatta. „Már én is gondolkodtam azon, hogy szerezek néhány kecskét. Tudna tanácsot adni? Mennyibe kerül a kecskék őrzése? Sok baj van velük?”

Az idős Antónió felnevetett. „Mennyi kérdés!”, mondta. „Gyere, tarts velem, majd útközben mesélek neked a kecskékről.” S így is történt. Antónió elmagyarázta Kristófnak, hogy a kecskék majdnem minden zöldfélélet megesznek – a vetést is beleértve! Megmutatta a fiúnak, hogyan kell megfejni a kecskéket, és megpróbáltatta vele a kecsketúrót.

Kristóf megköszönte Antóniónak a tanácsokat, majd elköszönt tőle. Aznap este a fiú megkérdezte a szüleit: „Mit szoltok, elkölthetném-e a zsebpénzemet arra, hogy vegyek néhány kecskét?”

A szülei megbeszéltek, és megengedték neki. Antónió segített a fiúnak jó kecskéket találni, és még más gondozási tanácsokkal is ellátta őt. A bácsi és a fiú gyakran beszélgettek a kecskéikről, és idővel jól összebarátkoztak.

A kecskéknél is többet ér

Egyik nap Kristóf megkérdezte Antónió bácsit: „Hisz ön Istenben?” „Igen”, válaszolta a bácsi. „Hiszek Istenben, csakhogya a faluban

nincs templom, ahova eljárhatnék.” Beszélgetés közben Kristóf megtudta, hogy Antónió bácsi nem tud olvasni. Felkínálta hát, hogy elhozza a maga Bibliáját, és felolvas neki belőle. A bácsi elégedetten mosolygott. Attól a naptól fogva, amikor csak Kristóf meglátogatta a bácsit, mindig magával vitte a Bibliáját.

„És te melyik egyházhoz tartozol?”, kérdezte tőle a bácsi.

„Az adventista egyházhoz”, válaszolta a fiú. „Mi szombaton imádjuk Istent.”

„Ó!”, kiáltotta meglepődve Antónió. „Nekem a nagyanyám beszélt a szombatról, amikor én kicsi voltam.”

Kristóf és a bácsi beszélgettek egy kicsit a szombatról, majd a fiú meghívta a bácsit, hogy a családjával együtt látogasson el a legközelebbi adventista imaházba. Antónió azonban úgy találta, hogy az imaház nagyon messze van, és hogy az út túlságosan göröngyös egy ilyen idős bácsi számára. Ezért meghívta a fiút a családjával magukhoz vasárnap délutánra, hogy együtt olvassák a Bibliát.

Tudásszomj

A faluban elterjedt a hír, hogy Kristóf felolvas Antóniónak a Bibliából. Mari-Eliz, Antónió egyik szomszédasszonya, megkérdezte Kristóftól, felolvasna-e neki is? Valójában a legtöbb idős falusi lakós szerette volna, hogy Kristóf felolvasson nekik. Kristóf és a fivérei ezért biciklivel köröztek a faluban, hogy eljussanak az emberekhez. A falusiak szerették ezeket a látogatásokat, mert ők hárman voltak az egyedüli gyerekek ezen a vidéken. Kristóf és a fivérei felkínálták még azt is, hogy besegítenek a kerti munkákba, hogy gondoskodnak az állatokról, és más munkákat is elvégeznek, amelyeket az idős falusiak már nem tudtak olyan jól és ügyesen elvégezni. Kristóf és a fivérei lettek a falu unokái.

Bizonyságtézés

Kristóf családja tartott egy egyhetes bibliatanulmányozást a falu lakossága számára. Egytől-egyig a falu összes lakója ott volt. Utána az egyik falusi polgár otthonában megszervezték a heti bibliatanulmányozásokat.

A környező falvak lakói is tudomást szereztek ezekről a tanulmányozásokról, és ők is szerették volna meghallgatni az üzenetet. Ma már három faluban van kiscsoport, amely rendszeresen összejön a Biblia tanulmányozására, és Isten szeretetének megismerésére. Néhány falusi polgár már a szombatot is megtartja.

Portugália központi vidékének hegyes tájain, az emberek elkezdtek elfogadni az Isten szeretetének üzenetét, amely egy kisfiútól, egy idős bácsitól és a kecskéktől kezdődött.

Néhány adat

- Portugália egy téglalapalakú ország, amely Spanyolországtól keletre-délkeletre fekszik az Ibériai félszigeten. Az ország hosszú partvidéke az Atlanti-óceánra néz. A fővárosa egyben az ország legnagyobb városa: Lisszabon.
- A hivatalos nyelv a portugál.
- Portugáliába sokféle országból és kultúrából érkeznek emberek. Az utóbbi években sok afrikai, brazil és ázsiai bevándorló érkezett ide, és még gazdagabb kulturális jelleget kölcsönzött az országnak.

5. Gyermekek – könyvekkel

A tízéves Brito figyelmesen előkészítette a cserkészkendőjét. A nyakába kötötte és máris futott, hogy találkozzon a többi cserkessel. Nem akar elkélni, mert ma éppen a kedvenc aktivitása lesz soron. A cserkészek elmennek a szomszédságba, hogy Jézus szeretetéről beszéljenek és könyveket osztogassanak az embereknek.

A gyerekek szolgálata

„Havonta egyszer bekopogunk különféle lakásokra, és az embereknek traktatusokat meg ingyenes, Jézushoz vezető út című könyveket kínálunk. Ilyenkor mindig mondunk pár szót Jézusról”

meséli Brito. „Vannak cserkészek, akik szégyellősek, ezért ők nem sokat beszélnek Jézusról, én azonban szívesen teszem! Némely emberek nem kérnek könyvet, mások meg örülnek, ha kapnak, ezért néha felkínálják, hogy kifizetik a könyvet. Mi azt szoktuk mondani, hogy a könyv a gyülekezet ajándéka a számukra.”

„Csoportokban járunk, hogy az emberek lássák, hogy szervezet vagyunk”, magyarázza Brito. „A cserkészvezető mindig a közelben van, hogy ha felmerül valamilyen kérdés, akkor legyen valaki, aki megválaszolja. Néha, amikor meglátunk valakit az utcán, versenyezni kezdünk, hogy ki fog hamarabb odaérni hozzá a könyvvel.”

„A bizonyosságtevés szórakoztató”, teszi hozzá Brito. „A gyülekezetben sok a fiatal, ezért olyanok is eljárnak velünk, akik nem cserkészek. Útközben énekelünk, s az emberek néha megállnak és hallgatnak bennünket. Így ismét van alkalmunk könyvet adni. Jó érzés, amikor az embereket megörvendeztethetjük, miközben bizonyosságot teszünk nekik Isten szeretetéről.” Brito nem ismer senkit, aki úgy jött az imaházba, hogy a gyerekek könyvet adtak neki; de a gyerekek imádkoznak azért, hogy a könyv jó mag legyen, amely kikel az otthonokban, ahova elhintették.

Másfajta bizonyosságtevések

Brito másféleképpen is bizonyosságot tesz Isten szeretetéről. Iskola után és hétvégeken meghívja az osztálytársait az otthonába. A társai látják, hogy az ő otthona más módon: szombatokként nem néznek tévét, és mindig imádkoznak evés előtt. Amikor megkérdezik őt erről, Brito azt válaszolja, hogy azért teszi, mert szereti Jézust. Utána a szombatiskolába is meghívja a barátait. Néhány barátja már elment vele a szombatiskolába, és nagyon tetszett ott nekik. Mások nem akartak elmenni vele. „Még ha valaki nem is akar eljönni az imaházba, én azért máskor is meghívom”, mondja Brito. „Sose lehet tudni, egyszer majd talán valamelyik iskolatársam is Jézus barátjává lesz.”

Brito nagyon izgatott, mert hallotta, hogy egyházunk ebben a negyedévben világszerte a tizenharmadik szombati adománnyal kívánja támogatni az új imaház és missziós központ felépítését, ahol majd sokan segítséget kaphatnak és többet is megtanulhatnak Istenről.

„Köszönjük”, mondja Brito. „Nagyon szépen köszönjük, hogy támogattok bennünket az Isten szeretetéről való bizonyosságtevésünkben.”

Missziós sarok

- Brito gyülekezete egy Lisszabon melletti, bérelt lokálban gyülekezik. A gyerekek és a fiatalok számára csak egyetlen kis helyiség van.
- A szomszédságban jórészt bevándorlók élnek, akik más országokból érkeztek Portugáliába. Brito szülei Afrikából jöttek, így ő már Portugáliában született.
- Ebben a negyedévben a tizenharmadik szombati adományaink támogatásával imaházépületet vesznek; és központot létesítenek, ahol elhelyezést, ruhát és élelmet kaphatnak a rászorulóknak. Külön tantermekben ugyanezek az emberek megtanulják majd, hogyan élhetnek egészségesebb életet.

Aktivitás

Szórakoztató nyelvtanulás (portugál nyelv)

A hangsúlyos szóttagokat nagybetűvel írtuk.

Szokásos kifejezések

Jó reggelt

Áldott szombatot

Köszönöm

Nincs mit

Igen

Nem

Viszontlátásra

Portugál kiejtése

bon DI-a

fa-LIZ SZA-ba-do

o-bri-GA-do* (da)

de NA-da

szin

nau

csau

*HÍMNEMBEN AZ IGE O VÉGZŐDÉST KAP, NŐNEMBEN A VÉGZŐDÉST.

6. Meghallgatott ima

A mai történetünk a Portugáliához tartozó, hegyvidéki Madeira-szigetéről jön. (Mutasd meg Madeirát a térképen.)

Beatrice 8 éves és másodikos. A szülei nem adventisták, de az édesanyja nővére, Júlia néni adventista hívő, aki neki és a fivérének Isten szeretetéről beszél. Júlia néni szombatonként elviszi őket az imaházba, és bátorítja a gyerekek szüleit, hogy írassák be a kicsiket az adventista általános iskolába. Beatrice ott most megismerkedik Istennel, és megtanulja életét Istenre bízni.

Beatrice imája

Beatrice nagyszülei közvetlen mellettük élnek. Egyik nap a kislány a mentőkocsi szirénázására lett figyelmes. Gyorsan az ablakhoz rohant, hogy megnézzze, hogyan vágat el a mentőautó. De legnagyobb meglepetésére a mentőkocsi éppen a nagyszülők háza előtt állt meg! Beatrice nagyapja infarktust kapott. „Nagyon megijedtem, amikor megláttam, hogy a mentőautó ő előttük állt meg”, mesélte Beatrice. „Én nagyon szeretem a nagyapát!” Beatrice már majdnem sírva fakadt, de a nagynéni emlékeztette, hogy inkább imádkozzon. Így is tett, s ekkor kissé megkönnyebbült.

Beatrice már akkor imádkozott a nagyapáért, amikor még nem volt beteg. Aggódott miatta, mert a nagyapa cigarettázott, ami nem tesz jót az egészségnek. Kérte, hogy hagyja abba, mert még megárt neki.

Míg a nagyapa a kórházban feküdt, Beatrice naponta imádkozott érte.

Egyik nap a nagyapja hazajött, de még nem volt egészséges. Erőre kellett kapnia, hogy elutazhasson Lisszabonba egy szívműtétre. Iskola előtt Beatrice mindig megnézte a nagyapát, és megölegette, megcsókolgatta. Bátorította, hogy higgyen az isteni gyógyításban, és elmondta neki, ő maga is imádkozik érte. A nagyapa megölelte őt és nagyon örült annak, hogy a kisunokája imádkozik érte.

Júlia néni

Júlia néni annyi éves, mint Beatrice szülei, de ő erős és sokat dolgozik a kertben. Sokszor ő vigyáz Beatricera és a fivérére. Ő főz a család számára, és mindig szakít időt, hogy meghallgassa azt, akinek valami gondja van.

„Júlia néni bibliai történeteket mesél nekünk, és gondoskodik rólunk, amikor betegek vagyunk”, teszi hozzá Beatrice. „Én nagyon szeretem Júlia nénit. Sok közös titkunk van! Júlia néni egy vidám egyén, és sokat nevet. Ezért sokkal fiatalabbnak látszik, mint amennyi valójában.”

Betarice hálás Istennek, hogy elküldte életébe Júlia nénit, aki a keresztényi szeretet jó példaképe. „Szeretném, ha mindenkinek volna valakije, mint nekem Júlia néni, aki megtanítaná őt Isten szeretetére és az Istennek való engedelmességre”, mondja Beatrice. „Ő tanított meg engem arra, hogy imádkozzak másokért, és mindig azt mondja, hogy Isten szereti, amikor a gyerekek imádkoznak.”

A másokért mondott ima is egyfajta bizonyoságtézés, ahogy a másokhoz való kedvesség is. Missziós adományaink még egy módja annak, hogy az embereknek bemutassuk Isten szeretetét. Legyünk ma adakozó-imádkozó keresztények!

Néhány adat

- Madeira a portugál partoktól úgy 1100 kilométerre fekszik az Atlanti-óceánban.
- Madeirán 244 000 ember él. Az emberek fele a fővárosban lakik.
- Madeirán úgy 300 adventista hívő él. Ők megalapították a fővárosban az adventista általános iskolát, ahol sok nem adventista gyerek megtanulhatja, hogy Jézus szeret bennünket. Három évvel ezelőtt a tizenharmadik szombati adományaink támogatásával ezt az iskolát sikerült korszerűsíteni. Köszönjük!

Aktivitás

Szórakoztató nyelvtanulás – a napok nevei portugál nyelven

Napok	Portugál nevük
Vasárnap	do-MIN-go
Hétfő	sze-GUN-da FEI-ra
kedd	TER-sza FEI-ra
szerda	KVAR-da
FEI-ra csütörtök	KIN-ta FEI-ra
péntek	SZESZ-ta FEI-ra
szombat	SZA-ba-do

7. Meghívás

André egy Lisszabon melletti városban él. Nagyon szeret segíteni az embereken. „Tudom, hogy Isten is örül, amikor segíték”, mondja.

Üzenet a szeretetről

André cserkészklubja elhatározta, hogy meglátogatja az embereket abban az épületben, ahol a gyülekezet a földszinten termet bérel a szombati istentiszteletek megtartásához. A gyerekek elég hangosan beszélgettek, miközben kapaszkodtak a lépcsőkön felfelé. „Pszt!”, szólt rájuk a cserkészvezető. „Ha jó bizonyágtevők akarunk lenni, akkor nem szabad zavarnunk az embereket.” A gyerekek halkán felmentek az első emeletre. Ott minden ajtón bekopogtak, felkínálták az ingyenes könyveket, és meghívókat osztogattak az előadásokra. Utána felmentek a második emeletre, majd a harmadikra és így tovább.

Az egyik bácsi, aki ajtót nyitott nekik, elfogadta a könyvet. André őt is meghívta az istentiszteletre. Az ember rámosolygott: „Már régóta itt lakom a gyülekezet felett. Néhány hívő elbeszélgetett velem, de még soha senki nem hívott meg.”

„Mi most meghívjuk önt!”, mondta André széles mosollyal az arcán.

Jézus új barátja

Az evangéliumi sorozat elkezdődött, s André elfoglalta a helyét az ajtóban, hogy köszöntse az érkezőket. Egyszerre megpillantotta Johnnt, aki az imaház felett lakott. André köszöntötte és megköszönte, hogy elfogadta a meghívást.

Később John elmesélte Andrénak, hogy látta őt szombatonként a gyülekezet közelében. A fiú nyugodtan hallgatta, s azon töprengett, vajon jó bizonyosságot tett-e a viselkedésével.

John minden este ott volt az előadásokon. Utána elkezdett járni a szombati istentiszteletekre. Néhány hónap múlva John felesége is elkezdett járni az imaházba. Azt mondta, hogy nagy változásokat vett észre a férjénél.

Akkor történt, hogy John megbetegedett. Az orvosok rákbetegséget állapítottak meg nála. Amikor meg akarták műteni, hogy kivágják a rákdaganatot, John meghalt. Ez mindenkit nagyon elszomorított.

Kitartás

„Néha elgondolkodom azon, mi lett volna, ha nem kopogok be John ajtaján, és nem hívom meg az előadásokra”, meséli André. „Boldog vagyok, hogy időt szakítottunk, és megálltunk vele beszélgetni, ahogy a többi lakóval is a gyülekezet épületében.”

Sohasem tudhatjuk, ki lakik az lakásban, ahova bekopogunk, és hogy nem kutat-e éppen valami után. Ezért még kitartóbb vagyok abbéli elhatározásomban, hogy bemutassam Jézust az embereknek. Ez talán éppen élet-halál kérdése valaki számára!”

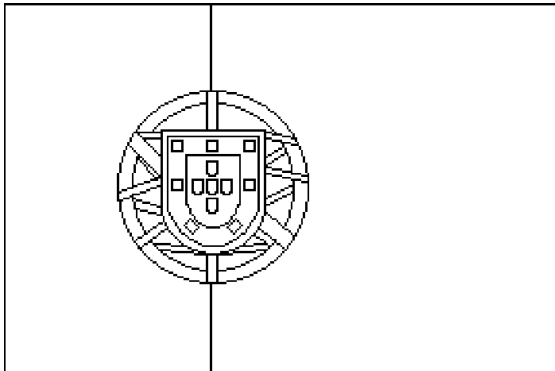
André megtanult egy fontos leckét, amelyet mindnyájunknak meg kell tanulnunk. Jézus azt kívánja, hogy mindenkinek bizonyosságot tegyünk az Ő nagy szeretetéről. Ezt megtehetjük úgy, hogy elbeszélgetünk az emberekkel, vagy úgy, hogy minden héten elhozzuk missziós adományainkat. Legyünk misszionáriusok az előttünk álló héten, minden kínálkozó helyzetben.

Missziós sarok

- André gyülekezete olyan városrészben van, ahol sok külföldi lakik. A hívők szorgalmas munkával támogatják a gyülekezet környékén élő embereket. A szegényebb családoknak ruhát, élelmet és háztartási cikkeket adományoznak.
- Kicsitől fogva nagyig, mindnyájan részt vesznek az Isten szeretetéről való bizonyágtevésben. De szükségük van egy állandó istentiszteleti helyre. Ebben a negyedévben a tizenharmadik szombati adományaink egy részével imaház és misszióközpont létesítését támogatjuk, hogy még több embert segíthessenek és taníthassanak Isten igazságára.

Aktivitás

Fessétek ki Portugália zászlóját

A BAL OLDAL: ZÖLD

A JOBB OLDAL: PIROS

AZ EMBLÉMA KÖZEPE: FEHÉR (KÉK PAJZSOKKAL)

AZ EMBLÉMA SZÉLEI: PIROS, ARANY SZÉLEKKEL

AZ EMBLÉMA KÜLSŐ KERÜLETE: ARANYSZÍNŰ

8. Segíteni Istennek a pihenésben

Iván egy észak-nyugat bulgáriai városban él. *(Mutasd meg Bulgáriát a térképen.)* Egyszer a hétvégét a nagynénivel töltötte. A nagynéni szombat reggel megkérdezte, volna-e kedve elmenni vele az imaházba. Iván még sohasem járt az adventista imaházban.

A nagynéni és Iván elmentek egy régi vendéglőbe, ahol a hívők szombatonként istentiszteletre gyülekeznek. Találtak helyet, ahova leültek, és a hívők hamarosan elkezdtek énekelni. Iván nem ismerte az énekeket, de tetszettek neki.

Az isteni nyugalomnap

A prédikátor a szent nyugalomnapról, azaz a szombatról beszélt nekik. Iván még sohasem hallott róla, ezért nagyon odafigyelt. A prédikátor elmondta, hogy Isten megnyugodott a hetedik nap, és megáldotta a szombatot. „A hétnek ezen a napján nekünk is pihennünk kell”, magyarázta. Ez egy új ötlet volt Iván számára, amit azonban nagyon is megjegyzett magának.

Másnap, amikor Iván szülei hazaértek, a fiú lelkesen mesélte nekik, hogy imaházban volt, és hogy megtudta, hogy Isten szombaton megnyugodott a munkájától, és nekünk is ezt kell tennünk.

„Jól van”, mondta az édesanyja, „örülök, hogy voltál imaházban, és Istenről tanultál”.

Újfajta istentisztelet

Ismét eljött a szombat. Ivánnak eszébe jutott, hogy a szombat az a nap, amikor Isten megnyugszik. Iván is nyugalomra vágyott. Néhány perccel később jött a nagynénije, és meghívta Ivánt a szombatiskolába. Iván felkapta a kabátját, és elindult a nagynénivel a gyülekezetbe.

Iván nagynénije azonban most nem abba a régi vendéglőbe vezette őt, ahol az előző szombatot töltötték. Ehelyett egy közeli házba mentek. „Miért ide megyünk?”, kérdezte Iván.

„A gyerekek itt gyülekeznek”, válaszolta a nénikéje. „A gyülekezet helyiségében nincs hely a számukra.” Amikor Iván bement a házba, látta, hogy a szoba tele van gyerekekkel. Még sohasem időzött a

szombatiskolában, de egy kisleány máris köszöntötte, és helyet kínálta. Ivánnak tetszettek a vidám, Jézusról szóló énekek, amelyeket a gyerekek énekeltek. Tetszett neki a bibliai történet, amelyet a tanítónő mondott el. Iván megállapította, hogy a szombatiskolában sokkal jobb, mint a rendes iskolában. *Segíteni Istennek megnyugodni – ez igazán nagyszerű dolog*, gondolkodott.

Miután vége lett a szombatiskolának, Iván és a néniük elsétáltak a régi vendéglőhöz, ahol a felnőttek szoktak gyülekezni. Iván most még jobb prédikációt hallott, mint egy héttel korábban. A fiú megkérdezte a nagynénit, eljárhatna-e minden szombaton? Ő elmosolyodott, és boldogan bólogatott a fejével.

Iván rendszeresen eljárt a gyülekezetbe. Arra is rájött, hogy Isten nem fárad el, ezért valójában nem neki van szüksége a szombati nyugalomra. „Isten azért gondolta ki a szombatot, hogy ezt a napot velünk tölthesse”, magyarázta Iván az anyukájának. „Istennek nincs szüksége pihenésre; *nekünk* van rá szükségünk!”

Isten növekvő családja

Iván szeret a szombatiskolában és a gyülekezetben. A szüleit és a fivéreit is meghívja, akik általában nem szoktak elmenni vele. Az osztálytársait is meghívja a szombatiskolába, hogy pihenjenek szombaton és magasztalják Istent.

Iván meghívta egyik osztálytársnőjét, Tedit, aki már két éve jár a gyermek-szombatiskolába. A lány viszont meghívta a testvéreit, és így szaporodik a gyülekezet. Iván továbbra is hívogatja a családját. Biztosra veszi, hogy egy nap majd ők is eljönnek az istentiszteletre.

Hálás köszönet

Iván gyülekezete három évvel ezelőtt részt kapott a tizenharmadik adományokból az imaház felépítésére. A nagynénivel többször is elsétálnak a helyhez, ahol építik az új imaházat. Már alig várják, hogy beköltözhesse az új imaházba. Ott a gyerekeknek is lesz saját helyiségük. „Minden szombaton imádkozunk és kérjük Istent, hogy mielőbb befejezhessük az imaházat, hogy meghívhassuk oda a

barátainkat, családjainkat, hogy jöjjenek velünk az istentiszteletre.”
„Köszönjük, hogy adományaitok átadásával támogatjátok imáink meghallgatását.”

Imádkozzunk mi is Ivánnal, hogy mielőbb elkészüljön az imaházuk. Időközben a szombati missziós adományaink világszerte lehetővé teszik az embereknek, hogy megtudják, hogy Isten őket is szereti, és szombaton meg minden nap velük akar időzni.

Missziós adatok

- Iván és a családja roma nemzetiségűek. Romák Európa minden országában élnek. Saját nyelvük és saját kultúrájuk van.
- Bulgáriában az adventi üzenet leginkább a romák között terjed. Ők azonban nem tudnak nagy termeket bérelni. Ezért a tizenharmadik szombati adományainkkal támogatjuk az imaházak felépítését, hogy oda még több ember eljöhessen istentiszteletre és megismerkedhessen Jézussal.
- A tizenharmadik szombati adományaink egy részével Iván imaházában a gyermek-szombatiskola helyiségeinek létrehozását támogatjuk. A gyerekek hálás szívvel köszönik nektek.

9. Barátok - Jézusért

(Kérjétek meg két fiatal lányt, hogy első személyben meséljék el illetve olvassák fel a bulgáriai híreket.)

Tanítónő: Evelin és Zsanett Bulgáriában él. Akkor ismerkedtek meg, amikor a két lány édesanyja összebarátkozott. A barátságuk úgy fejlődött, hogy egy harmadik személynek, Jézusnak is helyet adtak. _____ (a kislány, Evelin szerepében) elmeséli Evelin történetét, _____ (a kislány, Zsanett szerepében) pedig elmeséli nekünk Zsanett történetét.

Evelin: Amikor családommal a városba költöztünk, itt senkit nem ismertem. Zsanett volt az első személy, akivel összebarátkoztam. Egyszer meghívtam Zsanettet az imaházba.

Zsanett: A nagyanya meghívott engem az adventista imaházba, de én azt hittem, hogy az csak az idősekért van, ezért nem mentem el vele. Amikor azonban Evelin meghívott, akkor szívesen elmentem.

Meglepett mennyi fiatalot láttam. Mindenki szívélyesen üdvözölt, de nekem leginkább a gyermek-szombatiskola tetszett! Elkezdtem rendszeresen járni. Nagyon tetszenek az énekek, és szeretem a bibliai történeteket. Nagyon érdekes a szombatiskolai műsorunk.

Tetszik, ahogy a gyülekezeti kórus énekel. Miután egy ideje már eljártam a gyülekezetbe, a nénikém meghívott a kórusba. Sokat gyakorolunk, de nem baj, én szeretek gyakorolni! Annyira örülök, hogy Evelin meghívott az imaházba.

Evelin: Semmi különöset nem tettem. Csak meghívtam Zsanettet, és ő eljött. Más barátaimat is meghívom. Van, aki eljön, van, aki nem.

Zsanett: Az egyetlen dolog, amit nem szeretek a gyülekezetben, hogy néha annyira tele van, hogy a gyerekeknek el kell hagyniuk a termüket, és ilyenkor kint tartjuk a szombatiskolát.

Evelin: Nekünk nincs is imaházépületünk. Egy épület földszinti nagytermében gyülekezünk. Mindig tele van, úgyhogy néha megkérnek bennünket, hogy menjünk ki az udvarba, hogy a felnőttek elférhessenek.

Zsanett: Habár a gyülekezet terme megtelt, mi azért továbbra is hívogatjuk az embereket. Én meghívtam az unokatestvéreimet, aki most szintén eljár közénk.

Evelin: Mi roma nemzetiségűek vagyunk, és mi úgy szoktuk meg, hogy egész nap a gyülekezetben vagyunk. Ilyenkor ifjúsági tanulmányozásokat is tartunk, és cserkésztalálkozót. De helyszűke miatt erre nincs mindig lehetőségünk. Valóban szükségünk van egy imaházra, ahol a tinédzserek és a gyermekek is kaphatnak saját helyiséget.

Tanítónő: Kedves gyerekek, a heti missziós adományaitok világszerte támogatják a gyerekeket és a felnőtteket abban, hogy jobban megismerjék Jézust.

A negyedév tizenharmadik szombati adományai viszont Zsanett és Evelin gyülekezetén segít, hogy az új imaházban mindenki

számára legyen hely, aki csak el akar jönni. Tizenharmadik adományaitokból székeket, asztalokat, flanel-táblát és más segédeszközöket fogunk beszerezni a számukra, hogy ott is megtanulják a gyerekek Jézust követni. Takarékoskodjunk hűséggel ebben a negyedévben, hogy ebben a bulgáriai helységben a gyerekeknek saját szombatiskolájuk lehessen.

Missziós sarok

- Evelin és Zsanett szereti Istent magasztalni. Boldogan járnak a gyermek-szombatiskolába. De nehéz megtartani a műsort egy kis teremben, amely teljesen tele van. Néha azonban ezt a kis termet is el kell hagyniuk, hogy a felnőttek beférhessenek.
- Ebben a negyedévben a tizenharmadik szombati adományaink egy részével Zsanett és Evelin imaházának befejezését támogatjuk. A gyermekek adománya a gyermek-szombatiskola berendezését és felszerelését támogatja, mint amilyen az asztalok, a székek, a segédanyagok és más kellékek beszerzése.

Aktivitás

Beszéljünk roma nyelven

A romák Európában, Ázsiában és nyugaton is a saját romanyelvüket beszélik. (A hangsúlyos szótagokat nagybetűvel írtuk.)

Kifejezések:

Szervusz
Jó reggelt
Áldott szombatot
Kérem
Köszönöm
Viszontlátásra

Roma nyelven:

szasz-ti-PI gud-li-PI tu-MEN-gi
la-CSI ja-VIN
ba-ta-LO SZA-va-to
mo-LI-nav
bla-go-DAR-no szi-OM
A-cso dev-LI-a

10. Jézussal járni

„Megan”, szólította az anyukája. „El kell szaladnom a boltba. Percekben belül itt leszek. Fel tudnál addig öltözködni?”

Megan bólogatott, miközben az anyukája becsukta az ajtót és elindult lefelé a lépcsőn. A kislány bement a szobájába, kinyitotta a nagy szekrényt és szétnézett, hogy mit vehetne fel.

Csapidában!

A nagy szekrény azonban előre billent, és ráborult a kislányra. A kislány combja sajgott a fájdalomtól. Megpróbálta félretolni a szekrényt, de meg se tudta mozdítani. „Drága Istenem”, imádkozott, „kérlek, segítsél. Segíts anyunak, hogy mielőbb hazaérjen.”

Megan anyukája hamarosan megjött. „Anyaaaa!” kiáltotta a kislány. „Segíts! Bajban vagyok!” Megan anyukája berohant a szobába és megpróbálta felemelni a szekrényt, amely azonban túl nehéz volt. Riasztotta a mentőket és a tűzoltókat, akik hamarosan megérkeztek. Felemelték a nagy szekrényt, megnézték Megan lábát, amely azonban eltörött. Óvatosan felemelték a kislányt, és elvitték a mentőautóhoz.

A kórházban az orvosok megműtötték a kislány felső lábcsonthát. Csavarokat és fémrudat raktak a lábába, hogy az összefogja a csontokat, amíg egybeforrnak.

Megannak nagy fájdalmai voltak. Eszébe jutott Jézus, akit a katonák nagy szegekkel a kereszthez szegeztek, hogy azon meghaljon. *Nekem azonban az orvosok azért tették a csavarokat a lábamba, hogy gyorsan és jobban felépüljön, gondolkodott.*

Az ima elősegíti a gyógyulást

Megan örült annak, hogy a gyülekezeti családja imádkozik érte. Mondta is az orvosoknak és a nővéreknek, hogy Jézus segít neki felgyógyulni. Otthon még néhány hétig fekédni kellett. Nem ülhetett széken, amíg a törött csontok jól össze nem forrtak. Egyik nap éppen nagy fájdalmai voltak, úgyhogy az anyukája papírt és színes ceruzákat adott neki, hogy azzal terelje el a gondolatait. Ő azonban, rajzolás helyett, felírta mindazt, amiért hálás Istennek.

Megan tanítónője eljött meglátogatni őt, és nagyon csodálta a kislány hitét. Megan neki is elmondta, hogy a gyülekezeti barátai imádkoznak érte. Remélte, hogy a tanító néni majd elgondolkodik azon, mennyire szereti őt Jézus.

„Járnak, és nem lankadnak el”

Amint már tudott ülni, Megan könyörgött, hogy akár tolókosci-ban, de eljárhasson az iskolába. A barátai nagyon megörültek neki, ő meg beszélt nekik arról, hogyan támogatja őt Isten a gyógyulásban. A nyár folyamán az orvos engedélyezte neki, hogy mankóval járhasson. S még mielőtt elkezdődött az új iskolaév, Megan már mankó nélkül is járn tudott. Ma már teljesen felépült, és jól tud járni meg futni.

A Bibliában, Ésaías 40,31-ben ezt olvassuk: „De akik az Úrban bíznak, erejük megújul... Járnak, és nem lankadnak”. Megan azt a kihívást állítja elétek, hogy ti is erősek legyetek Jézusban, bizonyágot téve a hitetekről azoknak, akikkel naponta találkoztok.

Néhány adat

- Bulgáriában 370 000 roma él, de összesen 7.6 millió lakos van. A legtöbb roma Nyugat-Bulgáriában él.
- Az adventista egyház egyike azon kevés egyházaknak, amely a romák között is dolgozik. Amikor a romák megtudják, hogy Isten szereti őket, és hogy Jézus meghalt értük, ők az egész családnak elmondják ezt az örömmüzenetet. Egyházunk e nép között gyorsabban növekszik, mint amennyire a pénzalapokból futja a bővítésekre.
- Az Adventista Misszió DVD-jén nézzétek meg, hogyan munkálkodunk a romák között Bulgáriában.

Aktivitás

Beszéljünk bolgár nyelven

Úgy 7.4 millió ember beszél bolgárul. A hangsúlyos szótagokat nagybetűkkel írtuk.

Általános kifejezések

Áldott szombatot

Szervusz

Kérem

Köszönöm

Igena

Nem

Viszontlátásra

Bolgár nyelvű kiejtésük

cse-SZTI-ta SZA-bo-ta

zdra-VE

MOL-ja

bla-go-da-RIA

da

ne

do-VIZ-dan-me

11. Mila imái

A mai történetünk Bulgáriából való. *(Mutasd meg Bulgáriát a missziós térképen.)*

Mila még csak 6 éves, de már imaharcos. Ki tudja megmondani, mi az hogy „imaharcos”? *(Magyarázd el a gyerekeknek, hogy az imaharcos olyan személy, aki másokért küzd imában, amíg Isten meg nem hallgatja az imáját.)*

Mila egyik nap elnázta, hogy a tanárok egymás után gyűjtottak rá a cigarettáikra. Mila tudja, hogy a dohányzás káros az ember számára, ezért azonnal imádkozni kezdett értük. „Drága Jézusom, segítsél a tanárimnak, hogy megértsék, mennyire káros számukra a dohányzás. Segítsél nekik, hogy abbahagyják a dohányzást, még mielőtt megbetegszenek. Ámen.”

Bővül az imalista

Aznap este, amikor Mila apukája hazaért, látta, hogy a kislány a heverőn ül, lehajtott fejjel. Azonnal arra gondolt, hogy talán valami nincs rendben. Megveregette a vállát és megkérdezte a kislányt, hogy jól van? Mila ránézett és így szólt: „Igen, minden rendben. Csak tudod éppen a tanárimért imádkoztam. Láttam, hogy cigarettáznak, s nem szeretném, hogy megbetegedjenek.

Az apukája melléje ült és így szólt: „Imádkoznál-e az egyik munkatársnőmért? Ő is dohányzik.” Mila elmosolyodott, s akkor ők ketten imádkoztak apa munkatársnőjéért és Mila tanáraiért.

Isten meghallgatja az imáit

Néhány héttel később a kislány apukája azzal a jó hírrel ért haza, hogy a kolléganője abbahagyta a dohányzást. Azt mondta, hogy egyszerre csak nem kívánta tovább a cigarettát, s azóta rá se gyújtott. Azt is elmondta neki, hogy már korábban is megpróbált leszokni róla, de újra meg újra engedett a kísértésnek. Most azonban többé nem is kívánt rágyújtani.

Mila apukája megkérdezte tőle, hogy mikor hagyta abba a dohányzást? Az asszony megmondta a dátumot, a kislány apukája meg elmosolyodott. Elárulta a munkatársnőjének, hogy egy nappal később, ahogy Mila imádkozni kezdett érte, ő abba is hagyta a dohányzást. Az asszony nagyon csodálkozott, hogyan segített neki egy gyermek imája abban, hogy leszokjon a dohányzásról. S azóta sem dohányzik.

Szüntelen ima

„A tanáraink még mindig cigarettáznak”, mondja Mila. „Én azonban tovább imádkozom értük. Néha, amikor meglátom őket cigarettázni, megmondom nekik, mennyire aggódom értük, mivel a dohányzás káros az egészségre.” Mila elmondta az egyik tanárnőjének, hogy imádkozott az apja munkatársnőjéért, és hogy ő le is szokott a dohányzásról.

„Miért nem imádkozol, hogy én is leszokjak?”, kérdezte Mila tanárnője. Mila mosolyogva mondta neki, hogy már több hete imádkozik érte. „A tanárnőm le akar szokni a cigarettáról”, tette hozzá Mila. „Én hiszem, hogy Isten meghallgatja az imáimat.”

Isten az ő legjobb akarata szerint hallgatja meg az imáinkat. Mindnyájan imádkozhatunk valakiért – a családunkért, az iskolatársainkért, a szomszédokért, a bolti eladókért, azokért is, akiket még nem is ismerünk, mint például a misszionáriusok, akik világszerte szolgálnak, vagy a gyerekekért, akikről szombatunként hallunk a távoli hírekben. Imádkozunk most legelőször is azokért, akiket szeretünk. Ezzel is Jézus misszionáriusai leszünk. *(Imával fejezzétek.)*

SNéhány adat

- Bulgária a Fekete-tenger partján terül el, északról Romániával, délről Görögországgal és Törökországgal határos. A fővárosa Szófia.
- Bulgáriában az adventista egyház úgy 100 éve van jelen. Összesen 7 600 adventista hívő él ott, ami azt jelenti, hogy átlagban 1000 lakósra jut 1 adventista. Ebben az országban még nagy munkát kell elvégezni. Imádkozzatok Istenhez, hogy segítsen a hívőknek a hitükről való bizonyosságban, és az emberek Jézushoz vezetésében.

Aktivitás

Számoljunk bolgár nyelven

A hangsúlyos szótagokat nagybetűvel írtuk.

Számok

nyelvű
egy
kettő
három
négy
öt
hat
hét
nyolc
kilenc
tíz

Bolgár

kiejtésük
ed-NO
dve
tđdi
CSE-ti-ri
pet
seszt
SZE-dem
AV-szem
DE-vet
DE-szet

12. „Úgy fényljk a ti világosságtok”

A mai történet Szófiából, Bulgária fővárosából érkezett. *(Mutasd meg Bulgáriát a missziós térképen.)*

Zari indult volna második osztályba, de gondban volt. Külön irányzatra járt, amit azonban bezártak, így változtatnia kellett. Mivel szerette a zenét, a szülei zenei pályát választottak a számára. Éppen itt kezdődött a baj. Zari osztálytársai már egy éve tanulták a zenét, ő meg csak most iratkozott be.

Két év zenei történelmet és zeneelméletet kellett megtanulnia egy iskolaév alatt. Kétszer annyit kellett gyakorolnia, mint a barátainak, hogy utolérje őket. De olyan szorgalmas volt, hogy év végéig sikerült őket utolérnie. A városi zenei műsorban is felléphetett.

„Isten segítségével fejlődtem”, mondta Zari. „Éppen ezért tudja mindenki az osztályomban, hogy én adventista hívő vagyok. Néha meg is kérdeznak, hogy mit hiszek. Megpróbálok válaszolni a kérdéseikre és bizonyosságot teszek a hitemről, hogy ők még többet kérdezhessenek.”

Fénylik a világossága

Zarinak nem csak zenei tantárgyai vannak. Irodalmat, történelmet, biológiát és matematikát is tanul, mint a többi gyerek. Zari szereti az órákat, és szívesen vitázik. Az osztályfőnöknő észrevette, milyen figyelmes az órákon, ezért néha megkéri, hogy foglalja össze a hallottakat.

Zari egyik irodalmi óráján éppen a bibliai irodalomról beszéltek, külön megemlítve az egyik bibliai könyvet. Amikor észrevette, hogy a tanárnő kihagyott néhány fontos részletet a Mózes életéből, akkor megkérdezte, elmondhatná-e ő ezeket a részleteket? A tanárnő beleegyezett és nagyon meglepődött, mennyire ismeri Zari a Bibliát, és nagy eszméket is meg tud belőle magyarázni.

Amikor megtudta, hogy Zari keresztény, gyakran felszólította, amikor Istenről volt szó.

Otthoni bizonyosságtevés

Isten segít Zarinak, hogy otthon is jó bizonyosságtevő legyen. Zari szeretett volna megkeresztelkedni, ezért megkérte az apját, aki prédikátor, hogy készítse fel a keresztségre. Akkor meghívta a fivérét,

Laryt, hogy csatlakozzon hozzájuk, mert még ő sem volt megkeresztelve. Lary úgy döntött, hogy Zarival együtt fogja tanulmányozni a Bibliát, s erre a tanulmányozásra néhány barátját is meghívta. Most Lary néhány barátja is részt vesz ezeken a tanulmányozásokon. Zari reméli, hogy együtt fognak megkeresztelkedni.

Zari az iskolában, otthon és a gyülekezetben is bizonyosságot tesz a hitéről. Hitükről mi is bizonyosságot tehetünk az embereknek, bárhol vagyunk, azzal, hogy megpróbálunk Jézusra hasonlítani. Amikor pedig átadjuk missziós adományainkat, akkor olyan embereknek segítünk, hogy megismerjék Jézust, akik még nem tudják, hogy Ő szereti őket. Tudjátok mit? Adjuk naponta Istennek az időnk, az adottságaink és az adományaink legjobb részét.

Missziós sarok

- Bulgáriában nem mindig könnyű adventistának lenni. A domináns vallás sok mindenben nagyon más, mint az adventizmus. Ám az adventista gyerekek bizonyosságot tesznek hitükről az osztálytársaiknak, és meghívják őket a szombatiskolába.
- Az adventisták egy nagyobb csoportja éppen a romák között fejlődik. Kultúrájukban, amelyben a családtagok nagyon összetartanak, az evangélium több csoportnál is fejlődni kezdett, és így keletkeznek a gyülekezeti csoportok. Az egyik városban három nagy roma-gyülekezeti csoport található, és Bulgáriában átlagosan minden tizedik hívő roma nemzetiségű.
- Nézzétek meg az Adventista Misszió DVD-jét az imaházról, amelyet a tizenharmadik szombati adományainkkal támogatunk ebben a negyedévben.

Aktivítás

Fessétek ki Bulgária zászlóját

A FELSŐ TÉGLALAP: FEHÉR; A KÖZÉPSŐ TÉGLALAP: ZÖLD
AZ ALSÓ TÉGLALAP: PIROS

13. A tizenharmadik szombati műsor

- Amennyiben a gyermekosztály a felnőttek előtt fog fellépni:
- Gyakoroljatok be egy vagy több éneket a füzetben, vagy a weboldalon található énekek közül, amelyeket a műsor alatt előadhattok.
- Bátorítsátok a gyerekeket, hogy szeptember 28-án, a tizenharmadik szombaton hozzák el nagylelkű adományaikat.
- **Amennyiben a gyermekek nem fognak fellépni a felnőttek előtt a külön-műsorral, kérjétek meg néhány tizenévest, hogy adják elő nektek a következő történetet.**

Egy hely a számomra

Kellékek: A jelenet előtt állítsatok fel 6-9 széket 2-3 sorban. Úgy nézzen ki, mint egy osztály.

Szereplők: Egy felnőtt vagy tizenéves, aki a tanító lesz, minden székre egy-egy gyerek és még két-három gyerek, aki állni fog. És kell még egy elbeszélő.

(A gyerekek minden irányból érkeznek, leülnek, s akinek nincs helye, az a földre ül, törökülésben.)

Elbeszélő: Szombat reggel van, s a nyugat-bulgáriai roma-gyülekezet gyermekosztályának tagjai nem akarnak elkésni. Szeretnek a szombatiskolában, s egyetlen-egy éneket se akarnak elmulasztani. De még egy ok miatt szeretnek időben megjelenni. A szombatiskolai osztályuk helyiségében nincs elég hely. Akik később érkeznek, azoknak a padlóra kell ülniük, vagy állniuk kell az istentisztelet alatt.

Tanítónő: Jó reggel, gyerekek!

Gyerekek: Jó reggel, tanító néni.

Tanítónő: Kezdjék a szombatiskolát imával. Van-e ma valakinek különös kérése? *(Néhány gyerek jelentkezik, s a tanító néni egyenként felszólítja őket.)*

Egy kisleány: A nagyanyám beteg. Imádkozhatnánk érte, hogy hamarosan felépüljön?

Még egy kisleány: A kutyámnak kiskutyái születtek. Szeretném megköszönni Istennek, hogy egészségesek!

Egy kislány: Kérhetnék egy nagyobb tantermet? Szeretném meghívni az unokatestvéreimet, de már így sincs elég hely.

Tanítónő: Ezek mind helyénvaló imakérések. Isten szereti hallani a hálánkat és a kéréseinket. Ki szeretne ma imádkozni?

(Egy kislány felnyújtja a kezét.)

Tanítónő: Tessék, Anna. Álljunk fel mindnyájan imára. *(A gyerekek meghajtott fejjel imádkoznak.)*

Anna: Drága Jézusunk, köszönjük Neked ezt a szombatnapot. Köszönjük, hogy összejöhettünk e helyre téged imádni. Kérünk téged, legyél Péter nagyanyjával. Segíts neki, hogy hamarosan felépüljön, és ismét eljöhessen az imaházba téged dicsőíteni. Köszönjük neked Erik kiskutyáit. És kérünk még, Jézusunk, segítsél, hogy legyen elég nagy

helyiségünk a szombatiskolánk számára, hogy még a barátainkat és a rokonainkat is meghívhassuk, hogy ők is jobban megismerjenek. Jézusunk, szeretünk téged. Ámen.

Tanítónő: Köszönjük, Anna. A mai bibliatanulmányunk... *(Lehalkulnak, de mindenki a helyén marad. Időközben még más gyerekek is érkeznek és az ott ülő gyerekek mögé állnak.)*

Elbeszélő: Nagyon dicséretes, amikor valaki másokat is meghív a szombatiskolába, hogy ők is megismerjék Istent. De mit tegyen a gyülekezet, amelynek nincs imaháza? Hol gyülekezhetnek a gyerekek, amikor nincs megfelelő szombatiskolai helyiségük?

Az egyik bulgáriai roma-gyülekezet háznál gyülekezik. Lebontottak néhány falat, hogy a hívők elférjenek egy helyiségben, hogy együtt tanulmányozhassák a leckét, és hallgathassák a prédikátor igehirdetését.

A gyerekek egy kis szobában gyülekeznek, ugyanebben a házban. Amikor azonban a felnőttek minden helyet elfoglaltak, és már nem férnek el, akkor a gyerekeknek a szabadban kell megtartaniuk a szombatiskolát, hogy a felnőttek együtt lehessenek a lecke és a szentbeszéd alatt.

A mai adományaink egy részéből egy imaházat terveztünk felépíteni e gyülekezet számára. Elég nagy lesz ahhoz, hogy mindenki elférjen. És a gyerekek is kapnak néhány, saját helyiséget. A gyermekek adományából székeket, asztalokat, flanel-táblát és más kellékeket fognak vásárolni, melyek segítségével a gyerekek jobban megértik, mennyire szereti őket Isten.

Jézus senkit sem akar kihagyni. Jézus egyszer azt mondta a tanítványainak: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltsátok el őket” (Lukács 18,16). Mi támogatni akarjuk e bulgáriai gyerekeket, hogy legyen saját helyiségük, ahol nyugodtan magasztalhatják Istent. Ne érezzék úgy, mintha nem szeretnénk őket. Tudniuk kell, hogy Jézus és mi is szeretjük őket.

A világ adventista gyermekeinek mai adományai közvetlenül arról beszélnek majd nekik, hogy szeretjük őket.

Tanítónő *(a gyerekekhez és a hallgatókhoz fordulva mondja):* Gyerekek, eljött az ideje, hogy átadjuk a tizenharmadik szombati adományainkat, hogy Bulgáriában a gyerekek megtapasztalhassák Isten szeretetét. _____ *(az adományt begyűjtő gyerek neve),*

begyűjtenéd-e az adományt?

Egy földön ülő kisleány: Én átadom adományomat, hogy vehessenek székeket.

Második gyerek: Remélem, hogy az én adományom hozzájárul a flanel-tábla megvételéhez, hogy a gyerekek ne csak hallgassák, hanem lássák is a bibliai történetet.

Harmadik gyerek: Ez az én adományom. Én szeretek énekelni. Az adományomból talán vehetnek maguknak énekeskönyveket.

Elbeszélő: Gyerekek, köszönjük adományaitokat, amelyek ma sok gyerek életébe fognak változásokat vinni. Legyünk továbbra is hűségesek, és tegyünk bizonyosságot azoknak, akikkel találkozunk.

(Énekekkel fejezzétek.)

A következő negyedévre tervezzük

A következő negyedévben a Transz-Európai Divízió fog bemutatkozni. Különösen a görögországi missziósközpont, a macedóniai evangéliumi-missziós központra, a New Bold-i női hálótermek felújítására, a Biblia 3-D-s bemutatására és a Messy Church – család-központú missziósprogramjára fogunk összpontosítani. A 2014-es év első negyedévében a Nyugat- Közép-Afrikai Divízió kerül bemutatásra.

Beszéljünk csehül

Íme néhány cseh nyelvű szó és kifejezés.

Általános kifejezések

Áldott szombatot

Szervusz

Jó reggelt

Kérem

Köszönöm

Nincs mit

Igen

Nem

Viszontlátásra

Cseh nyelvű kiejtésük

po-ZE-he-na-no szo-BO-tu

a-HOJ

do-BRE RA-no

pro-SZI-m

DIE-kuji

pro-SZi-ma

A-no

ne

zDAR

Számok

egy	JE-de-n
kettő	dVEA
három	tSZE
négy	cs'TI-ri
öt	pi-ET
hat	seszt
hét	SZE-dm
nyolc	O-szm
kilenc	DE-vi-et
tíz	DE-szet

Bulgáriai ételreceptek

Tarator

- 2 csésze joghurt
- 2 csésze karikákra vágott uborka
- ½ vagdalt dió (ízlés szerint)
- 2-4 evőkanál olívaolaj
- 1- 2 evőkanál kapor (ízlés szerint)
- Só, ízlés szerint

1-2 csen foghagyma, zúzott (ízlés szerint)

A hozzávalókat összekeverjük a joghurttal és hidegen tálaljuk. Ennél a receptnél ízlés szerint lehet változtatni a hozzávalókat. Ha nem szeretitek a foghagymát, hagyjátok el.

Vegyes saláta (šopska)

Mint általában a salátáknál, a mennyiség attól függ, hány személyre készül.

- 2 uborka, karikákra vágva
- 4 közepes nagyságú paradicsom, összevagdálva
- ½ csésze zöld, vagy piros színű paprika, összevagdálva
- ¼ csésze aprított vöröshagyma
- 8-10 fekete olívbogyó, egészben, vagy összevagdálva

¼ - ½ csésze friss petrezselyem, apróra vágva

½ - 1 csésze elmorzsolt Feta

Az összevagdalt zöldségféléket összekeverjük, majd megszórjuk a feta-túróval. Hidegen tálaljuk.

Portugáliei receptek

Burgonya – zöld mártással

Ha rózsaszínű burgonyát használtak, a héját is rajtahagyhatjátok, csak jól mossátok meg.

⅓ olívaolaj

1 nagy fej, apróra vagdalt vöröshagyma (majdnem egy csészével)

3 csen zúzott foghagyma

1-1,5kg burgonya, hámozott, felaprított

1 csésze friss, összeaprított spenót,

¼ csésze friss, összevagdalt petrezselyem,

1-1,5 kávéskanál só

½ kávéskanál bors

A serpenyőben felfelemelegítjük az olajt, megdinszteljük a hagymát, míg üveges nem lesz. Hozzáadjuk a foghagymát és 3 percig pirítjuk, közben megkeverjük, hogy le ne égjen. Hozzáadjuk a burgonyát és annyi forró vizet, hogy ellepje. Miután felforrt, 15 percig főzzük, hogy a burgonya megpuhuljon, de ne essen szét. Hozzáadjuk a spenótot, petrezselymet, borsot, sót és még 5 percig főzzük. Melegen tálaljuk úgy, hogy kiszedjük a burgonyát, majd a levével meglocsoljuk, mintha mártást öntenénk rá.

Rebuszadosz (portugál édesség)

1 csésze víz

1 csésze cukor

1 kanál almaecet

zsírpapír

A vizet, a cukrot és az ecetet egy lábasba öntjük, elkeverjük és

felforralljuk. Addig főzzük, míg keményes, sárgás masszát nem kapunk. Levesszük a tűzről. Kanállal a zsírpapírra négyzet alakú formákat öntünk (7-8 cm-es nagyságúakat). Gyorsan kell dolgozni vele, mert a massa hűl és megkeményedik. Vigyázzatok, nehogy megsüssétek a kezeteiket.

Énekeljünk

Engem szeret Jézusom (portugál nyelven)

Krisz to tem a mor por ming,
kon szer te za-e-o* krej-o a-szing;
por a mor de ming mor-hej-o,
vi vo-e szta por ming no sze-o.

Refren:

szing, K'drisz to me-a ma
szing, K'drisz to me-a ma
szing, K'drisz to me-a ma
a bi-bli-a a-szing me diz

*A KÖTŐJELLEL ÍRT SZAVAKAT UGYANARRA A HANGJEGYRE ÉNEKELJÜK RÁ.

Szombatiskolai vezetők segédanyaga

A következő segédanyagok segítségével még jobban felkészülhettek a távoli hírekre.

Látogassatok el a weboldalunkra, ahol további énekeket, fényképeket, recepteket és tevékenységeket találtok, amelyeket, ha kinyomtattok, még érdekesebbé tehetitek a gyermekek számára a szombatiskolát. Menjetek a www.AdventistMission.org. Kattintsatok a „Resources”-re, ott a „Children’s Mission”-re és válasszátok ki a jelenlegi negyedévet meg a megfelelő tevékenységet.

Az Adventista Misszió DVD-je olyan ingyenes videós anyag,

amely az egész világból, de a jelenleg tanulmányozott országokból származó eseményeket is feldolgozza. KérjeteK egy példányt a prédikátortól, vagy töltsétek le a weboldalunkon.

Még több adat: Az Interneten adatokat találtak a tanulmányozott országokról. De a turistairodákban is kaphattok prospektusokat Bulgáriáról, Csehországról és Portugáliáról, amelyből az adott országok kultúrájáról is értesültek.

Adománygyűjtő módszer: Ebben a negyedévben a gyermekek tizenharmadik szombati adományai segítségével felszerelik a bolgár Blagoevgrad-i imaház gyermekosztályát. Egy nagyobb papír közepére helyezétek el egy imaház képét, és minden szombaton tegyeteK egy-egy gyermekképet az imaház köré.

Emlékeztessétek, a gyerekeket, hogy a heti missziós adományaik és a tizenharmadik szombati adományok 75%-a a Jézusról szóló örömhír világszerte való terjesztését támogatja. A tizenharmadik szombati adományaik megmaradt része az előrelátott missziós tervek megvalósítására szolgál.

Inter-Európai Divízió

Unió	imaház	csoport	tagok	népesség
Ausztriai	49	9	3,971	8,420,000
Bolgár	123	218	7,431	7,476,000
Cseh-szlovák	184	45	9,688	15,660,000
Francia-belga	149	27	15,254	76,071,000
Olasz	109	23	9,518	61,261,000
Észak-német	345	16	19,628	47,245,000
Portugál	97	26	9,249	10,782,000
Román	1,092	258	66,867	21,848,000
Dél-német	220	14	15,420	34,510,000
Spanyol	108	40	16,338	47,043,000
Svájci	50	5	4,377	7,926,000
Összesen:	2,526	681	177,741	388,242,000

E negyedévi terveink – röviden

Missziós központ és imaház a Lisszabon közelében élő emigránsok részére

- A cseh és a szlovák állami egyetemeken történő evangéliumhirdetések támogatása
- Imaház a nyugat-bulgáriai roma-gyülekezet számára
- Gyermekek terve: gyermek-szombatiskolai helyiség az imént említett nyugat-bulgáriai imaházban.

Kiadja: A Keresztény Adventista Egyház Főbizottsága
Belgrád, Radoslav Grujić u. 4.
Előkészítette: A Főbizottság Gyermekosztálya
Felelős: Ana Grujičić
Sokszorosítva: A kiadó irodájában – 2013
Istentiszteleti használatra